

PRIJSVORMING IN DE BINNENVAART

WET 3 JUNI 2014
ANTIDUMPINGWET

BASISREGEL

VRIJE PRIJSVORMING (ART. 4)

- Op het gebied van het nationale en het internationale goederenvervoer over de binnenwateren worden de bevrachtingen vrij gesloten tussen de betrokken partijen tegen prijzen die vrij worden onderhandeld
- = Omzetting art. 2 Richtlijn 96/75/EG

RANDVOORWAARDEN (ART. 5)

- Verbod een schip met het oog op vervoer en/of de opslag van goederen in gebruik te nemen of in gebruik te geven
 - I. tegen een ongeoorloofd lage prijs of door zijn tussenkomst, rechtstreeks of onrechtstreeks, hieraan mee te werken

RANDVOORWAARDEN

- II. zonder verzekerd te zijn is tegen alle risico's van e vaart
- III zonder te voldoet aan alle wettelijke voorschriften

RANDVOORWAARDEN DOELSTELLING

- Voorkoming van oneerlijke concurrentie

(Memorie van Toelichting, *Gedr.St.*,
Kamer, zittingsjaar 2013-2014, nr.
3552/002)

ONGEOORLOOFD LAGE PRIJS

- Een prijs die, mede rekening houdend met de eisen die aan het schip worden gesteld, onvoldoende is voor de vervoerder om alle kosten rechtstreeks of onrechtstreeks verband houdende met de exploitatie te dekken

COMPONENTEN

- Prijs: de vergoeding die voor het gebruik van het schip ten behoeve van vervoer en/of opslag van goederen verschuldigd is gedurende de ganse duur van dit gebruik
- Vervoerder: een eigenaar of exploitant van één of meer (binnen)schepen
- Vervoer en opslag omvat mede duwen en slepen

TOEPASSINGSGEBIED

- Elk geheel of gedeeltelijk gebruik van een binnenschip op Belgische binnenwateren, derhalve zowel binnenlands als internationaal vervoer en zulks onverschillig:
 - nationaliteit en woonplaats/zetel van partijen;
 - plaats van registratie van het schip;
 - op het gebruik toepasselijk recht (zie infra)

BINNENVAARTCOMMISSIE

- Vaststellen van indicatoren van de kostprijs die behulpzaam kunnen zijn voor de toepassing van art. 5
- Samenstelling en werking zal worden vastgesteld bij K.B.

MOGELIJKE KOSTENINDICATOREN

(1) Huidige kostenindicatoren ITB:

- Vaarkosten, t.w.:
 - * bevrachtingscommissies
 - * vaartrechten en havengelden
 - * brandstof (+ CDNI bijdrage)
 - * telefoon/communicatie
 - * ander vaarkosten

MOGELIJKE KOSTENINDICATOREN

- Andere kosten:
 - * scheepsverzekeringen (P&I, casco, lading)
 - * loonkosten en verz. Arbeidsongevallen
 - * herstelling en onderhoud
 - * diverse kosten (vergunningen e.d.)
 - * bijdrage sociale zekerheid zelfstandige
 - * lening (kapitaalaflossingen/intresten)

MOGELIJKE KOSTENINDICATOREN

- Imputatie vergoeding zelfstandige
- (2) Kostenindicatoren Franse wet (L 4463-2):
 - Charges entraînées par les obligations légales et réglementaires, notamment:
 - * en matière sociale et de sécurité
 - * charges de carburant et entretien
 - * les amortissements ou les loyers du bateau

MOGELIJKE KOSTENINDICATOREN

- Vaartrechten
- Fiscale zegels
- Vergoeding van de zelfstandige ondernemer

STRAFSANCTIES

- Gevangenisstraf 6 maanden tot 3 jaar en/of
- Geldboete van 600 tot 15.000 €
- Verdubbeling bij herhaling binnen 2 jaar van veroordeling
- Bijkomende straf: tijdelijk verbod van 1 maand tot 2 jaar om het betreffend schip in België in gebruik te geven of te nemen
- Sanctie bij miskenning tijdelijk verbod: geldboete van 100 tot 1.000 € + strafrechtelijk beslag voor duurtijd van het verbod

BURGERLIJKE SANCTIE: KETENAANSPRAKELIJKHEID

- Mede gehoudenheid van eenieder die het verbod heeft overtreden voor tijdens het gebruik van het schip opengevallen en onbetaald gebleven kosten voortvloeiend uit wettelijke en reglementaire verplichtingen van sociale en fiscale aard

RECHTSMIDDELEN BENADEEELDE PARTIJ

- Strafklacht
- Vordering tot staking wegens oneerlijke marktpraktijken (art. 104 Boek VI WER)

Oneerlijke marktpraktijken= elke daad waardoor een onderneming de beroepsbelangen van een andere onderneming schaadt of kan schaden

- Burg. vordering tot schadevergoeding

ANTIDUMPINGVERBOD UNIEK ?

- Nee, gelijkaardig verbod in:
 - Frankrijk voor binnenvaart en wegvervoer
(L 4463-2 Code des Transports, ingevoerd bij Ordonnance n° 2010-1307 van 28.10.10)
 - Italië voor wegvervoer
(Wet nr. 32 van 01.03.05)

ANTIDUMPINGVERBOD UNIEK ?

- Motivering Franse regelgeving:

« La libéralisation du transport de marchandises par voie navigable ... permet, comme en tous secteurs ouverts à la concurrence, de prévoir des sanctions en cas d'offre de prix ayant pour objet ou pour effet de porter atteinte au jeu normal de la concurrence sur le marché »

VERENIGBAARHEID MET PRIMAIR UNIERECHT

- Verenigbaar met primair Unierecht, mits
 - (1) tarieven worden vastgesteld overeenkomstig criteria van openbaar belang
 - (2) De overheid haar prerogatieven niet afstaat aan de marktdeelnemers

H.v.J., 1.10.1995, C-96/94 (Italiaanse regelgeving)

H.v.J., 5.10.1998, C-38/97 (idem)

H.v.J., 4.09.2014, C-184/13 (idem)

VERENIGBAARHEID MET PRIMAIR UNIERECHT

- Criteria van openbaar of (dwingende redenen van algemeen) belang:
 - o.a. voorkoming van oneerlijke concurrentie (zie r.o. 40 preambule Dienstenrichtlijn – Richtlijn 2006/123/EG van 12.12.2006 betreffende diensten op de interne markt; *P.B.*, L 376/36 van 27.12.2006)

VERENIGBAARHEID MET PRIMAIR UNIERECHT

- Art. 94 VWEU: verplichting voor elke EU maatregel rekening te houden met de economische situatie van de vervoerder
- Juridische consequentie: strijdigheid EU maatregel die door zijn inhoud, strekking, uitlegging of toepassing ertoe leidt dat geen rekening wordt gehouden met economische situatie van de vervoerder

VERENIGBAARHEID MET PRIMAIR UNIERECHT

- Vervoerprijzen moeten gebaseerd zijn op de kosten van de verrichte vervoerdiensten en de vervoerondernemers in staat stellen een billijke beloning te verkrijgen

(cfr. Preambule Voorstel Verordening Commissie inzake de invoering van margetarieven voor het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren, *P.B.nr. 168* van 27 oktober 1964)

VERENIGBAARHEID MET SECUNDAIR UNIERECHT

- Richtlijn 96/75/EG v/d Raad van 19.11. 1996 houdende voorschriften inzake bevrachting en prijsvorming in de sector nationaal en internationaal goederenvervoer over de binnenwateren, *P.B.*, L 304 van 27.11.1996
- Art. 2: op gebied van nationaal en internationaal vervoer over de binnenwateren wordt vrij over de prijzen onderhandeld

VERENIGBAARHEID MET SECUNDAIR UNIERECHT

- Verordening 3921/91/EEG van 16.12.1991 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder vervoerondernemers worden toegelaten tot binnenlands goederen- en personenvervoer over de binnenwateren in een Lid-Staat waar zij niet woonachtig zijn, *P.B.*, L 373, 31.12.1991 (« Cabotageverordening »)

VERENIGBAARHEID MET SECUNDAIR UNIERECHT

- Art. 3 Cabotageverordening: « Onder voorbehoud van toepassing van de communautaire voorschriften, zijn de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaat van ontvangst op de volgende gebieden van toepassing op het verrichten van cabotage:
 - a) tarieven en contractuele voorwaarden, alsmede bevrachtings- en exploitatievoorwaarden

VERENIGBAARHEID MET SECUNDAIR UNIERECHT

- Verordening 1356/96/EG van 8 juli 1996 tot vaststelling van de gemeenschappelijke voorschriften voor het vervoer van goederen of personen over de binnenwateren tussen Lid-Staten, om voor dat vervoer het vrij verrichten van diensten te verzekeren, *P.B.*, L 175 van 13 juli 1996
- Verwijzing naar art. 3 Cabotagervordering

VERENIGBAARHEID MET SECUNDAIR UNIERECHT

- Verbod gebruik schip aan dumpingprijs is een exploitatievoorwaarde (art. 3 Cabotageverord.)
- Wettelijk verbod = in lijn met art. 94 VWEU en kan dus niet indruisen tegen Richtlijn 96/75/EG (tenzij die indruist tegen art. 94)
- Rechtspraak H.v.J. nationale regelgeving inzake vervoerpijzen niet verboden mits hoger genoemde voorwaarden

RECHTSGELDIGHED VRIJWARINGSBEDINGEN

- Art. 9.2 Rome I Verordening (593/2008):

« Niets in deze verordening beperkt de toepassing v/d bepalingen van bijzonder dwingend recht v/d rechter bij wie de zaak aanhangig is

Art. 6 Belg. B.W.: aan wetten die de openbare orde ... betreffen, kan door bijzondere overeenkomsten geen afbreuk worden gedaan

RECHTSGELDIGHED VRIJWARINGSBEDINGEN

- Begrip bepaling van bijzonder dwingend recht:
« bepalingen aan de inachtneming waarvan een land zoveel belang hecht voor de handhaving van zijn openbare belangen zoals zijn politieke, sociale of economische organisatie, dat zij moeten worden toegepast op elk geval dat onder de werkingssfeer ervan valt, ongeacht welk recht ... van toepassing is »

RECHTSGELDIGHED VRIJWARINGSBEDINGEN

- Dumpingverbod : bepaling van bijzonder dwingend belang ?
 - (1) Opgenomen in strafwet = aanwijzing dat regel van openbare orde is
(cfr. Cass., 9.12.1948: is van openbare orde: wet die, in het privaatrecht, de juridische grondslagen bepaalt waarop de economische orde ... van de maatschappij berust)

RECHTSGELDIGH VRIJWARINGSBEDINGEN

- (2) Bijzondere toepassing van algemeen verbod van oneerlijke marktpraktijken (= juridische grondslag van de economische orde)
- (3) Ter voorkoming van oneerlijke concurrentie (= dwingend algemeen belang cfr H.v.J.)

MORAAL VAN HET VERHAAL

- La liberté du commerce n'est pas une faculté accordée aux négocians de faire ce qu'ils veulent (Montesquieu, De l'esprit des lois, XX, 12)

■ Marc De Decker